

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

3.1. / THEL

Den 9. december 2009

Samråd i Fødevareudvalget 9. december 2009 vedrørende implementering af Folketingets beslutning om forbud mod bisphenol A i sutteflasker

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S), Jørn Dohrmann (DF), Pia Olsen Dyhr (SF), Bente Dahl (RV) og Per Clausen (EL)

TALEPUNKT

(det talte ord gælder)

Spørgsmål Z: ”Ministeren bedes redegøre for, hvordan og hvornår ministeren vil implementere Folketingets beslutning om at indføre et nationalt forbud mod anvendelsen af bisfenol-A i sutteflasker.”

Svar:

- Der skal ikke herske tvivl om, at regeringen tager debatten om de mistænkte hormonforstyrrende stoffer meget alvorligt. Det gælder også for bisphenol A i fødevarekontaktmaterialer, hvor regeringen har arbejdet for og arbejder for, at bisphenol A bliver håndteret forsvarligt både i Danmark og i EU. Vi skal have stoffet grundigt undersøgt, og vi skal tilskynde udviklingen af alternativer til stoffet.
- I forbindelse med 1. behandlingen forslag til folketingsbeslutning om forbud mod bisfenol-A (B 42) fredag den 27. november 2009 orienterede jeg Folketinget om regeringens overvejelser i relation til folketingsbeslutning B 101 af 29. maj 2009.

- Jeg oplyste, at det er regeringens holdning, at der bør indføres et generelt forbud i EU mod brug af og salg af produkter indeholdende stoffet bisphenol A, såfremt der viser sig at være videnskabeligt belæg herfor.
- Vi arbejder på at tilvejebringe det fornødne videnskabelige grundlag. Hvis der findes tilstrækkelig dokumentation for, at den generelle brug af bisphenol A udgør en risiko for befolkningens sundhed eller miljøet, vil regeringen bringe sagen op i EU med henblik på at forbyde eller regulere anvendelsen. Det skal der ikke være nogen som helst tvivl om.
- Jeg underrettede samtidig Folketinget om begrundelsen for, at regeringen ikke agter at følge folketingsbeslutningens pålæg om at indføre et nationalt forbud mod bisphenol A i sutteflasker.
- Jeg har derudover den 4. december 2009 sendt et notat om de juridiske aspekter ved indførelse af et nationalt forbud mod bisphenol A i sutteflasker til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. I notatet redegøres der detaljeret for grundlaget for regeringens beslutning.

- Sagen er, at med pålægget om at indføre et nationalt forbud her og nu, så pålægger Folketinget regeringen at handle i strid med vores traktatretlige forpligtelser over for EU.
- Som det fremgår af det oversendte notat, så betyder det forpligtende samarbejde i EU, at der kun er mulighed for at gennemføre et nationalt forbud mod bisphenol A i sutteflasker i Danmark, hvis en række meget klare krav er opfyldt. Betingelserne fremgår nærmere bestemt af beskyttelsesklausulen i EU's materiale- og genstandeforordning henholdsvis Traktatens miljøgaranti, som i praksis udmønter forsigtighedsprincippet på dette område.
- Bl.a. skal der foreligge nye oplysninger eller en ny vurdering af de hidtidige oplysninger, der giver præcise grunde til at konkludere, at anvendelse af bisphenol A i produkter, udgør en risiko for befolkningens sundhed eller miljøet. Sådanne nye oplysninger eller nye vurderinger foreligger ikke på nuværende tidspunkt.
- Men regeringen er jo helt enig i, at der bør indføres et forbud – også i Danmark - såfremt der viser sig at være videnskabeligt belæg herfor.

- Regeringen arbejder således aktivt for at tilvejebringe videnskabelig dokumentation for effekterne af bisphenol A.
- Allerede i efteråret 2008 bad jeg EU's fødevareautoritet EFSA om at igangsætte yderligere undersøgelser af bisphenol A's eventuelle skadelige virkninger. Som opfølgning herpå er en undersøgelse netop sendt til vurdering i en ekspertgruppe nedsat af EFSA. Vurderingen af dette studie forudses at være færdig i 2010. I denne uge har jeg fået oplyst, at vurderingen ventes færdig til maj.
- Jeg har for nylig bedt EFSA om også at vurdere yderligere to nye videnskabelige studier fra oktober i år, som Fødevarestyrelsen vurderer kan være relevante i denne sammenhæng.
- Vi har jo gode eksempler på, at der er indført danske regler, når dokumentationen har været i orden. Det gælder de danske regler for transfedt, hvor vi nationalt har sat en maksimumsgrænse for indhold af industrielt fremstillet transfedt. Og det gælder for de danske regler om nitrit, hvor vi stiller skrappe krav end de harmoniserede EU-regler på området.

- Men som sagt, så har vi ikke på nuværende tidspunkt den nødvendige videnskabelige dokumentation for at lave de forbud, der foreslås.
- Det gode i denne sag er imidlertid, at et dansk forbud i praksis ikke ville gøre den store forskel. For bisphenol A i sutteflasker er stort set ved at være udfaset i Danmark. I maj 2009 bad jeg Fødevarestyrelsen gå i dialog med erhvervet og detailhandlen, for at bistå med en frivillig udfasning af bisphenol A i sutteflasker og på sigt i andre emballager til fødevarer. Og tilbagemeldingerne er opmuntrende.
- COOP DK har ikke indkøbt polycarbonat sutteflasker siden januar 2009. De oplyser, at der kan være rester tilbage i handlen, men det vil kun være i de allermindste butikker.
- Dansk Supermarked A/S oplyser, at polycarbonat sutteflasker er udfaset.
- Apotekerforeningen har oplyst, at grossister ikke længere har polycarbonat sutteflasker i sortimentet, så udfasningen er godt i gang fra apotekerne.
- Matas oplyser, at de allerede nu har udfaset alle sutteflasker med stoffet både for egne produkter og for fremmedvarer.

- BabySam er i gang med at udfase sutteflaskerne og regner slet ikke med at have sutteflasker med polycarbonat til foråret.
- De Samvirkende Købmænd oplyser, at den sidste leverandør udfaser pr. 1. januar 2010. Det vurderes, at polycarbonat sutteflasker er væk fra hylderne i løbet af februar 2010.

- Det betyder, at de danske dagligvare- og specialbutikker, som dækker 95 % af markedet for sutteflasker, nu eller inden for de næste få måneder vil have udfaset sutteflasker med bisphenol A. Der er i øvrigt alternative sutteflasker på markedet, dels i plast og i glas.

- På et frivilligt grundlag har vi altså stort set udfaset bisphenol A i sutteflasker i Danmark.

- Lad mig til slut endnu en gang slå fast, at regeringen er enig i, at farlige stoffer selvfølgelig skal forbydes eller reguleres. Men det forudsætter nu engang, at der er videnskabeligt belæg for farligheden. Det er dér, vi skal sætte ind. Vi skal arbejde for at tilvejebringe den fornødne videnskabelige dokumentation for en eventuel skadelig virkning af bisphenol A. Det gør vi allerede, og det har vi tænkt os at blive ved med.